

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.130/2023/14.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter, előadó bíró

Dr. Bartkó Levente, bíró

Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró

Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2023. november 16.

Az ügy tárgya: hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): I. rendű

II. rendű

Első fok: Gyulai Törvényszék, 13.B.308/2019/157., ítélet, tárgyalás,

2021. december 3.

Másodfok: Szegedi Ítéltábla, Bf.II.282/2022/12., ítélet, nyilvános ülés,

2022. október 27.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű terhelt védője

a II. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára

a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője és a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Gyulai Törvényszék 13.B.308/2019/157. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.II.282/2022/12. számú ítéletét az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Gyulai Törvényszék a 2021. december 3-án kihirdetett 13.B.308/2019/157. számú ítéletével – az I. rendű terheltet folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntette [Btk. 376. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont], folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) alpont, (5) bekezdés b) pont], költségvetési csalás

büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és c) pont, (5) bekezdés b) pont] és 3 rendbeli, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 5 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 500 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint, összesen 2.500.000 forint pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy az I. rendű terhelt legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, valamint az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

– A II. rendű terheltet folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntette [Btk. 376. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és c) pont, (5) bekezdés b) pont] és 2 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 2 év, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre, 400 napi tétel, napi tételenként 5.000 forint, összesen 2.000.000 forint pénzbüntetésre és 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozás gyakorlásától eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg. Rendelkezett továbbá a polgári jogi igényről, a vagyonek Kobzásáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2022. október 27-én jogerős Bf.II.282/2022/12. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Az I. rendű terhelt folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetéként minősített cselekményét a Btk. 372. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés bc) pontja és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősítette. Az I. rendű terhelt szabadságvesztését 4 évre, a pénzbüntetés napi tételének számát 250 napi tételre, így a kiszabott pénzbüntetés összegét 1.250.000 forintra enyhítette. A II. rendű terhelt költségvetést károsító cselekményét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetéként [Btk. 396. § (1) bekezdés c) pont, (3) bekezdés b) pont 2. fordulat] minősítette, a pénzbüntetés napi tételének számát 200 napi tételre enyhítette, az egy napi tétel összegét 10.000 forintra felemelte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt védője és a II. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt egyaránt a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára hivatkozva, az I. rendű terhelt védője elsődlegesen a támadott határozat hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárására utasítása, másodlagosan az I. rendű terhelt felmentése, harmadlagosan a büntetés enyhítése, míg a II. rendű terhelt védője a II. rendű terhelt felmentése érdekében.

[4] Az I. rendű terhelt védője hivatkozott arra, hogy a hűtlen kezelés büntetéként törvényi tényállási elemei közül a vagyoni hátrány okozása hiányzik. A bíróság nem vette kellően figyelembe azt a tény, hogy az I/5. tényállási pont esetében a kivitelezési munkák ellenértékét az egyházközség nem fizette ki, sőt azt az egyházközség vagyongazdálkodásának a terhére rótta.

[5] Téves a bíróság álláspontja, mely szerint mindig az adott tényállásban szűken, szorosan és közvetlenül kell vizsgálni a gazdálkodást, és nem pedig a gazdálkodás egészét kell szem előtt tartani. A valós gazdálkodás során, ha a felek között több éven keresztül folyamatos gazdasági tevékenység zajlik, és közöttük bizalmi jellegű viszony alakul ki, akkor az egyes ügyletek kapcsán hol az egyik, hol a másik gazdálkodó tud engedni. Ilyenkor az ügyletek összességét tekintve egyik gazdálkodó sem jár rosszabbul vagy jobban a másiknál.

[6] Álláspontja szerint iratellenes és életszerűtlen az az első- és másodfokú ítéleti megállapítás, miszerint az egyházközség karbantartóként foglalkoztatott munkavállalói képesek lettek volna olyan teljeskörű kivitelezési munkákat elvégezni, mint amelyeket a vádbeli szerződések tartalmaznak. Szerinte a tanúvallomások is azt támasztják alá, hogy a II. rendű terhelt cégei végezték el a munkákat.

[7] Hivatkozott arra is, hogy a vagyongazdálkodást, még ha utólag is, de a presbitérium mindig jóváhagyta.

[8] Kifogásolta, hogy a jogerős tényállásban a bíróság nem rögzítette, hogy az I. rendű terhelt mely vagyongazdálkodási szabályt sértette meg, amivel kárt okozott.

[9] Sérelmezte, hogy több olyan bizonyítékot is figyelmen kívül hagyott a bíróság, amelyek azt támasztják alá, hogy megtörtént az időskorúak nappali ellátása, a családi napközi működtetése, a fogyatékos és demens személyek nappali ellátása, valamint a házi segítségnyújtás. A bíróság nem derítette fel a tényállást arra vonatkozóan sem, hogy a rendezvények kivitelezése megtörtént-e. Sérelmezte, hogy az e körben előterjesztett bizonyítási indítványokat a bíróság elutasította.

[10] Kifejtette, hogy ahhoz, hogy a költségvetési csalás törvényi tényállása megvalósuljon, szükséges, hogy a költségvetésből származó támogatást a hétvégi nappali ellátással kapcsolatban az egyházközség jogosulatlanul vegye igénybe. Ugyanakkor szerinte a bíróság nem vizsgálta, hogy a Szocvtv. alapján fennállt-e a nappali ellátás nyújtása, kizárólag a tanúk előadására hagyatkozva, a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva állapította meg a tényállást. A mentálhigiénés megbízási szerződésekben rögzített munkavégzéssel kapcsolatban a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok ellenében állapította meg a tényállásban, hogy a munkavégzés nem, vagy csak részben valósult meg, ezért megalapozatlan a bíróság e körben tett ténymegállapítása.

[11] A költségvetési támogatás igénylése teljesen jogszerű volt, ezért a költségvetési csalás büntette nem állapítható meg.

[12] Hivatkozott arra, hogy az I. rendű terhelt sem az autó megvásárlásával, sem annak használatával nem követett el bűncselekményt. Az I. rendű terhelt a jogszabályoknak megfelelően járt el a vásárlás kapcsán, tekintettel a presbitérium utólagos hozzájárulására.

[13] Vitatta azt, hogy az I. rendű terhelt nem számolt el az egyházközség tulajdonában álló, de az ő lakásában használt műszaki eszközökkel és egyéb ingóságokkal, mivel az átadás-átvételtől jegyzőkönyvet vettek fel a felek, melyben az ingóságokkal elszámoltak. Az I. rendű terhelt a jegyzőkönyvi záradék alapján joggal feltételezte, hogy az egyházközség nem tart igényt a tényállásban megjelölt ingóságokra. Továbbá nem bizonyított tény, hogy a tényállásban felsorolt eszközöket valóban az I. rendű terhelt tulajdonította volna el.

[14] Felmentés hiányában másodlagosan kérte az I. rendű terhelt büntetésének enyhítését, és a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesítését.

[15] A II. rendű terhelt védője indítványában hivatkozott arra, hogy az irányadó tényállás nem tartalmazza azokat az adatokat, amelyek alapján a hűtlen kezelés, költségvetési csalás és magánokirat-hamisítás megvalósulása kérdésében állást lehetne foglalni. Nem állapítható meg, hogy mi volt az elkövetési magatartás, illetőleg mivel bizonyítható a vagyoni hátrány.

[16] Álláspontja szerint tévesen állapította meg a bíróság azt, hogy az I. rendű terhelt volt a vagyongazdálkodó, ugyanis az a presbitérium volt. Az I. rendű terheltet senki nem bízta meg a vagyongazdálkodási feladatokkal, így a jelen ügy tárgyát képező idegen vagyon nem minősülhet az I. rendű terhelt kezelésére bízottnak, ezért az I. rendű és különösen a II. rendű terhelt sem elkövetője, sem pedig bűnsegédje nem lehet a hűtlen kezelés büntettének. Az eljárás során tisztázódott, hogy a vagyongazdálkodó, a több tagból álló presbitérium tudomással bírt a hűtlen kezelés tárgyává tett beruházásokról, ezek ténye a presbitériumi jegyzőkönyvekben is rögzítve lett, azaz a presbitérium ezeket a munkákat jóváhagyta.

[17] Sérelmezte, hogy a tényállás nem tartalmaz elkövetési magatartást, illetve, hogy melyek azok a konkrét vagyongazdálkodással kapcsolatos kötelezettségek, amelyeket az I. rendű terhelt a II. rendű terhelt bűnsegédletével megszegett volna. Hiányzik annak megállapítása is, hogy az egyházközség vagyonában milyen vagyoni hátrány keletkezett, és az miben áll.

[18] Kifejtette, hogy a II. rendű terhelt jelentősen nagyobb mértékben végzett igazolt munkálatokat a sértett részére, azonban a bíróság a tényállást mégis szűken, gyakorlatilag ezen igazolt többletmunkálatok kirekesztése és figyelembevétele nélkül állapította meg.

[19] A Legfőbb Ügyészség BF.127/2022/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványokat részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Egyrészt kifejtette, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége nem vitatható, az ítéleti tényállás megalapozottsága nem vonható kétségbe. Másrészt a megállapított tényekből levont jogkövetkeztetés, valamint a bűnösség és a minősítés helyességét vitató részében az indítvány alaptalan. Az irányadó tényállás maradéktalanul tartalmazza azokat a tényeket, amelyek alapján az I. rendű és a II. rendű terhelt bűnössége megállapítható.

[20] Utalt arra, hogy a jogerős ítéletben írt tényállásban meghatározásra került a vagyoni hátrány összege, és az a magatartás is, amellyel okozati összefüggésben a vagyoni hátrány keletkezett.

[21] Az ügyészi álláspont szerint a cselekmények minősítése a II/1. tényállási pont esetében pontosításra szorul. Ugyanis a II/1. tényállási pont az I/6. tényállási ponthoz hasonlóan fiktív foglalkoztatással érintett kifizetésekre vonatkozik. Mind a két esetben ugyanaz a sértett, ugyanazon vagyon terhére, az I. rendű terhelt utasítására került sor jogviszony létesítésére, majd az alapján a kifizetésekre. A felmerülő jogtalan haszonszerzés mellett azonban a tévedésbe ejtés mint szükségszerű tényállási elem mindkét tényállásban hiányzik. A II/1. tényállási pontban írt cselekmény tényleges birtokba vétel lehetőségének hiányában, elsődlegesen az I. rendű terhelt vagyonkezelői kötelezettsége körében értékelhető, és az I/6. tényállási ponthoz hasonlóan a II/1. tényállási pontban írt cselekmény is folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntetteként minősül.

[22] Ezért a II. tényállási ponttal érintett cselekmény elkövetési értéke a II/1. tényállási pontban írt összeggel csökken, emiatt a sikkasztás bűncselekménye a Btk. 372. § (1) bekezdés I. fordulatába ütköző, és a (2) bekezdés bc) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b) pontja szerint minősül. Ugyanakkor a II/1. tényállási pont minősítésének változása nem érinti azt a körülményt, hogy az I. rendű terhelttel szemben kiszabott halmazati büntetés törvényes.

[23] Indokai szerint a valótlan tartalmú számlákkal összefüggésben keletkezett vagyoni hátrány a számlák hiányában elvégzett munkáktól függetlenül bekövetkezett. A számlák hiányában végzett munkák ellenértéke a vagyoni hátrány összegét ugyanis nem befolyásolja, mivel azok alapjául más megállapodások, jogviszonyok szolgáltak.

[24] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

[25] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.

III.

[26] Az I. rendű terhelt védőjének és a II. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa egyaránt nem alapos.

[27] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozat ellen jogi – nem ténybeli – okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[28] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[29] A Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[30] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapították meg a terhelt bűnösségét.

[31] Jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy az I. rendű és a II. rendű terhelt jogerős ítélet szerinti cselekménye megvalósított-e bűncselekményt, illetve cselekménye hűtlen kezelés büntetteként, költségvetési csalás büntetteként, sikkasztás büntetteként, hamis magánokirat felhasználása vétségeként értékelhető-e.

[32] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor az I. rendű terhelt bűnösségét folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettében [Btk. 376. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont], folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettében [Btk. 372. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés bc) alpont, (5) bekezdés b) pont], költségvetési csalás büntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és c) pont, (5) bekezdés b) pont] és 3 rendbeli, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), valamint a II. rendű terhelt bűnösségét folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettében [Btk. 376. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés c) pont, (3) bekezdés b) pont 2. fordulat] és 2 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) megállapította, és túlnyomó részt helyes a cselekmények minősítése is.

[33] Eldöntendő kérdés, hogy az egyházközség vagyonával való gazdálkodás során az I. rendű terhelt a szóban forgó megbízási szerződések megkötésével büntetőjogi tilalomba ütköző – a hűtlen kezelés törvényi tényállásába illeszkedő – elkövetési magatartást tanúsított-e, magatartása és a vagyoni hátrány között fennáll-e az okozati összefüggés, mindehhez a II. rendű terhelt segítséget nyújtott-e, alanyi oldalon bűnösségük (szándékosság vagy gondatlanság) megállapítható-e.

[34] A Btk. 376. § (1) bekezdése szerint, akit idegen vagyon kezelésével bíztak meg, és ebből folyó kötelességének megszegésével vagyoni hátrányt okoz, hűtlen kezelést követ el. A Btk. 376. § (5) bekezdés a) pontja alapján a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a hűtlen kezelés különösen nagy vagyoni hátrányt okoz.

[35] A hűtlen kezelés tettese csak az lehet, aki a dolgot kezeli, akire a vagyonkezelői megbízátság kiterjed.

[36] A felülvizsgálati eljárásban irányadó jogerős tényállás egyértelműen rögzíti a következőket:

– Az I. rendű terhelt 2010. szeptember 7. napjától lemondásáig, 2016. augusztus 31. napjáig az egyházközség sértett lelkipásztora volt.

– Az I. rendű terhelt lelkeszi hivatásból folyó feladatai ellátása – így a gazdálkodás körében tett intézkedései – kapcsán a mindenkor hatályos jogszabályokon túl az egyház belső egyházi szabályainak megfelelően is kellett, hogy eljárjon.

– Az egyházközség önálló jogi személynek minősül. Ugyanakkor a fenntartásában lévő intézmények, így a szeretetotthon és Idősek Klubja, a családi napközi és az óvoda nem rendelkeznek önálló jogalanyisággal, de gazdálkodásuk egymástól elkülönült.

– Az egyházközség által fenntartott szeretetotthon és Idősek Klubjának Szervezeti és Működési Szabályzata értelmében a pénzügyi feladatok – a kötelezettségvállalás, az utalványozás, a bankszámla feletti rendelkezés, a szakmai teljesítésigazolás – egy személynél, a fenntartót képviselő lekipásztornál összpontosultak.

– Ugyanakkor az I. rendű terhelt nemcsak a szeretetotthon és Idősek Klubja, hanem az egyházközség képviselőjében is önállóan járt el a pénzügyek tekintetében, a gondnokkal és a presbitériummal előzetesen nem egyeztetett, és utólagosan sem kérte vagyoni-pénzügyi döntéseinek presbitérium általi jóváhagyását.

– A II. rendű terhelt, és egy magánszemély 1994. augusztus 5. napján alapították meg az 1. számú korlátolt felelősségű társaságot. A társaságnak 2000. április 27. napjától a cég képviselőjére önállóan feljogosított ügyvezetője, 2011. február 15. napjától az egyedüli ügyvezetője a II. rendű terhelt; a cég fő tevékenysége a cselekmények idején a máshová nem sorolt egyéb speciális szaképítés, illetőleg vasáru-, festék-, üveg kiskereskedelem volt.

– A II. rendű terhelt, a felesége, valamint két leánygyermekük 1992. december 1. napján családi vállalkozásként alapították meg az 1. számú betéti társaságot. A cég fő tevékenysége az építészmérnöki tevékenység. A társaságnak alapítástól kezdődően a II. rendű terhelt felesége az egyedüli beltagja és ügyvezetője, ugyanakkor az ítéleti tényállás I/1., I/3., III/2. és III/3. pontjaiban írt bűncselekmények elkövetése során kizárólag a II. rendű terhelt járt el az 1. számú bt. képviselőjében, a szerződések ő írta alá, és a számlákat is ő állította ki a társaság nevében.

– A II. rendű terhelt mint beltag, és a felesége, mint kültag 2014. december 18. napján kétszemélyes társaságként alapították meg a 2. számú betéti társaságot. A társaságnak alapítástól kezdődően a II. rendű terhelt az egyedüli ügyvezetője; a cég fő tevékenysége a lakó- és nem lakóépület építése.

[37] Kétségtelen tehát, hogy az I. rendű terhelt a beosztásánál fogva – mint az egyházközség lekipásztora – az egyházközség vagyonának kezelésével volt megbízva, vagyis vagyonkezelő volt.

[38] A bűnösség csak szándékos lehet, aminek mind a kötelességszegést megvalósító tényekre, mind a vagyoni hátrányra ki kell terjednie, utóbbi esetében elégséges az eshetőleges szándék is.

[39] A kötelességszegés akkor szándékos, ha az elkövető tudja, hogy őt milyen meghatározott – mérlegelést nem tűrő – kötelesség terheli, és felismeri, hogy magatartása folytán vagyoni hátrány keletkezhet, mely következményt kívánja, vagy abba legalább belenyugszik. Nem csupán a vagyonkezeléssel kapcsolatos szabályok szándékos megsértése szükséges, hanem az ezzel okozati összefüggésben keletkezett vagyoni hátrány tekintetében is szándékosnak kell lennie a bűnösségnek.

[40] A vagyonkezelői kötelességeket megszabhatja jogszabály, ügyviteli utasítás, belső ügyrend, vagy egyéb belső szabályozás, de az adott tevékenység során kialakult, ám írásba nem foglalt gyakorlat is. Így a vagyonkezeléssel összefüggő kötelességek megszegése nem szűkíthető az írott, tételes rendelkezések tudatos megsértésére.

[41] E körben a Kúria a következőkre mutat rá.

[42] Az I. rendű terhelt tevékenysége, lelkipásztori tisztsége okán a Magyarországi Református Egyház gazdálkodásáról szóló 2013. évi IV. számú egyházi törvény és a Magyarországi Református Egyház Alkotmányáról és Kormányzatáról szóló 1994. évi II. számú egyházi törvény mint belső egyházi norma hatálya alá tartozott, az I. rendű terheltnek a lelkészi hivatásából folyó feladatai ellátása, így a gazdálkodás körében tett intézkedései kapcsán a mindenkor hatályos jogszabályokon túl ezen szabályoknak megfelelően kellett eljárnia.

[43] A Magyarországi Református Egyház Alkotmányáról és Kormányzatáról szóló 1994. évi II. számú egyházi törvény 44. § (3) bekezdése értelmében a lelkész és a presbiterek közül választott gondnok alkotja az egyházmegye elnökségét, a 45. § d) pontja alapján a lelkész és a gondnok együtt kezelik az egyházközség vagyonát. Az 50. § e) pontja alapján a presbitérium az egyházközség vezető testülete, lelki és anyagi életének irányítója. E körben az egyházközség ingó és ingatlan javait kezeli, vagyontárgyainak elidegenítése vagy megterhelése, új vagyontárgyak szerzése, kölcsön felvétele tárgyában határoz. Az 51. § (1) bekezdése szerint a presbiteri gyűlés elnöke a lelkipásztor.

[44] A Magyarországi Református Egyház gazdálkodásáról szóló 2013. évi IV. számú egyházi törvény 5. § (1) bekezdése értelmében a gazdálkodó szervezetek elszámolási felelősséggel kötelesek gazdálkodni. A (3) bekezdés szerint az egyes szervezetek vonatkozó gazdálkodási szabályaiban pontosan meg kell nevezni a gazdálkodás egészéért, vagy a részfeladatok ellátásáért felelős személyt, tisztségviselőt. A (4) bekezdés pedig akként rendelkezik, hogy amennyiben a gazdálkodással kapcsolatos döntések testületi hatáskörbe tartoznak, úgy a testület tagja köteles ezen ügyekben legjobb tudása és lelkiismerete szerint eljárni és hozzásegíteni a testületet ahhoz, hogy a törvényeknek megfelelő, és az Egyház érdekét szolgáló döntés szülessen.

[45] A 2013. évi IV. számú egyházi törvény 6. § (1) bekezdése alapján az egyházi bevétellel és vagyonnal a költségvetési keretek között célszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és takarékosan kell gazdálkodni. A 19. § (1) bekezdése szerint az egyházközségek gazdálkodásáról dönteni hivatott testület a presbitérium. A (8) bekezdés értelmében a lelkész és a gondnok együttesen felelős a költségvetés végrehajtásáért, az előírt gazdálkodási szabályok betartásáért, kötelezettségek teljesítéséért. A 69. § (2) bekezdése alapján a

gazdálkodással kapcsolatos döntésekre feljogosított tisztségviselő köteles eljárása, döntése során az egyházi és vonatkozó világi törvényeket, valamint az Egyház érdekeit szem előtt tartani, feladatát legjobb tudása és lelkiismerete szerint elvégezni. Károkozás esetén anyagi és fegyelmi felelősség terheli.

[46] Következésképpen az I. rendű terhelt vagyonkezelői kötelességeit a Magyar Református Egyház vonatkozó belső egyházi szabályai (egyházi törvények), valamint a tényállásban rögzített Szervezeti és Működési Szabályzat egyértelműen meghatározták.

[47] Következtes az ítélkezési gyakorlat, hogy az alanyi oldal elemeként az úgynevezett alanyi okozatosság, azaz az elkövető tudatának tartalma ténybeli alapokon nyugvó, melyből a bűnösségre, szándékosságra, gondatlanságra, a célzatra vont következtetés jogkövetkeztetés, és mint ilyen, felülvizsgálatban kifogás tárgyát képezheti.

[48] A felülvizsgálati eljárásban a hűtlen kezelés vonatkozásában az irányadó jogerős tényállás I/1-I/7. pontjának, valamint a II/3. tényállási pontjának lényege a következő:

– Az I. rendű terhelt az egyházközség képviselőjében eljárva 2014. november 3. napján vállalkozási szerződést kötött az 1. számú bt.-vel a szeretetotthon és Idősek Klubja intézményi születésnapjához és a szociális munka napjához kapcsolódó rendezényszervezői tevékenység elvégzésére 2.500.000 forint vállalkozói díj ellenében. A születésnapi rendezvényt 2014. november 13. napján tartották meg, de annak megszervezésében, lebonyolításában a 1. számú bt. semmilyen formában nem vett részt.

Ennek ellenére az I. rendű terhelt 2014. november 17. napján valótlan tartalmú teljesítési igazolást állított ki, miszerint a 1. számú bt. a szerződésben vállalt feladatát az előírt szakmai feltételeknek megfelelő tartalommal 100%-ban teljesítette, amely alapján a II. rendű terhelt a 1. számú bt. képviselőjében eljárva kiállította a számlát az egyházközség felé. Az I. rendű terhelt jóváhagyta az általa is tudottan valótlan tartalmú számla kiegyenlítését, így 2014. november 24. napján banki átutalással 2.500.000 forintot fizettek ki a 1. számú bt. részére. Az I. rendű terhelt ezen cselekményével a II. rendű terhelttel összejátszva az egyházközség sértettnek 2.500.000 forint vagyoni hátrányt okozott, amely nem térült meg.

– Az I. rendű terhelt az egyházközségsértett képviselőjében eljárva az egyházközség fenntartásában álló Idősek Otthona konyhájának felújítására 2015. április 21. napján vállalkozási szerződést kötött az 1. számú kft.-vel, illetőleg annak képviselőjével, a II. rendű terhelttel. A szerződés mellékletét képező költségvetés alapján a kikötött vállalkozói díj bruttó 6.533.048 forint volt. A szerződésben vállalt, és a költségvetésben szereplő munkálatok nem kerültek elvégzésre, a felújítás a valóságban nem történt meg, csupán a helyiség kifestésére került sor, amit a szerződés megkötését jóval megelőzően, 2014. évben, az 1. számú kft.-től független egyéni vállalkozó, szobafestő végzett el és számlázott le az egyházközség részére. Ennek ellenére az I. rendű terhelt 2015. május 29. napján kiállította a valótlan tartalmú teljesítési igazolást, majd a II. rendű terhelt az ügyvezetése alatt álló 1. számú kft. nevében 2015. május 29. napján kiállította a számlát 6.533.048 forint értékben, amely az I. rendű terhelt utasítására a szeretetotthon költségei között került lekönyvelésre, és jóváhagyásával 2015. június 10. napján kifizetésre. Az I. rendű terhelt ezen cselekményével a II. rendű

terhelttel összejátszva az egyházközség sértettnek 6.533.048 forint vagyoni hátrányt okozott, amely nem térült meg.

– Az I. rendű terhelt az egyházközség képviselőjében eljárva 2015. július 1. napján kötött szerződést az 1. számú bt.-vel, illetve az annak képviselőjében eljáró II. rendű terhelttel az egyházközség üzemeltetésében lévő szeretetotthon és Idősek Klubja épületeinek épületasztalos szerkezeti felújítás-karbantartási munkáira. A szerződés mellékletét képező költségvetés alapján a kikötött vállalkozói díj 5.924.316 forint volt, abból 3.643.422 forint volt az anyagköltség és 2.280.894 forint a munkadíj. A kivitelezés során a 1. számú bt. a költségvetésben egyébként szereplő munkafolyamatokat nem végezte el, illetőleg anyagokat nem épített be (költségvetés 7-16. pontjai nem valósultak meg), ennek ellenére az I. rendű terhelt 2015. augusztus 3. napján a kivitelezés szerződés szerinti teljesítését valótlanul leigazolta, majd a II. rendű terhelt a 1. számú bt. képviselőjében az elvégzett kivitelezési munkákról ugyanezen a napon kiállította a számlát az egyházközség részére 5.924.316 forintról, amely banki átutalással került pénzügyi teljesítésre 2015. augusztus 18. napján. A ténylegesen megtörtént kivitelezés valós költsége 2.740.235 forint volt, amelyből 2.080.150 forint az anyagköltség és 660.085 forint a munkadíj. Az I. rendű terhelt a munkavégzéseket napi szinten figyelemmel kísérte, tisztában volt azzal, hogy a számlán szereplő vállalkozói díjban el nem végzett munkafolyamatok, be nem épített dolgok is szerepelnek, ennek ellenére a kivitelezés szerződés szerinti teljesítését leigazolta, és a Szeretotthon terhére kifizettette. Az I. rendű terhelt ezen cselekményével a II. rendű terhelttel összejátszva az egyházközség sértettnek 3.184.081 forint vagyoni hátrányt okozott, amely nem térült meg.

– Az I. rendű terhelt az egyházközség képviselőjében eljárva 2015. december 21. napján vállalkozási szerződést kötött az 1. számú kft.-vel, illetve annak képviselőjével, a II. rendű terhelttel a szeretetotthon mosodájának áthelyezésére, és új szobák kialakítására. A kikötött vállalkozói díj a szerződés mellékletét képező költségvetés szerinti bruttó 19.983.734 forint volt. A költségvetésben szereplő és utóbb leszámlázott munkálatok egy része a valóságban nem került elvégzésre, illetve a ténylegesen elvégzett munkák egy részét az I. rendű terhelt utasítására az egyházközség alkalmazásában álló karbantartók végezték el, akik az általuk végzett munkákról a helyszínen minden nap megjelenő, és a munkálatokat ellenőrző I. rendű terheltnak rendszeresen, napi szinten beszámoltak. Az 1. számú kft. által végzett tényleges kivitelezés valós költsége 8.295.597 forint volt. Ennek ellenére a II. rendű terhelt 2016. február 29. napján az 1. számú kft. képviselőjében eljárva kivitelezői nyilatkozatot, felelős műszaki vezetői nyilatkozatot, az I. rendű terhelt pedig teljesítés-igazolást állított ki a kivitelezés szerződés szerinti, maradéktalan teljesítéséről. A II. rendű terhelt az 1. számú kft. képviselőjében az elvégzett kivitelezési munkákról 2016. február 29. napján kiállította a számlát az egyházközség részére bruttó 19.983.753 forintról, amely banki átutalással került pénzügyi teljesítésre 2016. március 16. napján. Az I. rendű terhelt ezen cselekményével a II. rendű terhelttel összejátszva az egyházközség sértettnek 11.688.137 forint vagyoni hátrányt okozott, amely nem térült meg.

– Az I. rendű terhelt az egyházközség sértett képviselőjében eljárva a II. rendű terhelt mint ügyvezető által képviselt 1. számú kft.-vel 2011. október 1. napján, míg az ugyancsak a II. rendű terhelt, mint ügyvezető által képviselt 2. számú bt.-vel 2015. február 1. napján karbantartási szolgáltatás ellátására vonatkozó, határozatlan időre szóló vállalkozási szerződéseket kötött. A II. rendű terhelt irányítása alatt álló társaságok a szerződések alapján valótlan tartalmú számlákat bocsátottak ki az egyházközség sértett felé, amely azok ellenértékét saját vagyonának terhére, a szeretetotthon bankszámlájáról kiegyenlítette. Az

egyházközség a felmerülő kisebb javítási, karbantartási munkák elvégzésére három teljes munkaidős karbantartót alkalmazott, így a karbantartási szerződések megkötése indokolatlan, és szükségtelen volt. A karbantartási szerződések színlelt szerződések voltak, az 1. számú kft. és a 2. számú bt. a leszámlázott munkálatokat, azaz a karbantartást ténylegesen nem végezte el; az I. rendű és a II. rendű terhelt tényleges szándéka arra irányult, hogy a számlák valós teljesítés nélkül kerüljenek az egyházközség sértett vagyonának terhére kifizetésre. Az I. rendű terhelt ezen cselekményével a II. rendű terhelttel összejátszva az egyházközség sértettnek 34.870.000 forint vagyoni hátrányt okozott, amely nem térült meg.

– 2011-2016. években az I. rendű terhelt utasítására a szeretetotthon és Idősek Klubja „papíron” társadalmi dolgozóként foglalkoztatta a III. rendű terhelt házastársát, illetve az ápolásvezető házastársát, és lányát. Ezek a személyek valójában semmilyen ilyen jellegű tevékenységet nem végeztek, a részükre történő bérkifizetések jogtalanok voltak. A nevezettek részére a vizsgált időszakban összesen 2.340.000 forint került kifizetésre. Az egyes kifizetésekre az I. rendű terhelt által aláírt rendelvények alapján került sor.

A kifizetések tényleges célja az egyházközség alkalmazásában álló vezetők (a III. rendű terhelt és az ápolásvezető) adózás nélküli jutalmazása volt. Az I. rendű terhelt közreműködésével házastársának barátnőjét, a VI. rendű terhelte a szeretetotthon és Idősek Klubja társadalmi dolgozóként és önálló megbízással mentálhigiénés munkakörben foglalkoztatta, és ezért 2011-2016. években összesen 2.707.485 forint összegben kapott juttatásokat. A VI. rendű terhelt a megbízási szerződésekben foglalt feladatokat csak részben, 2011-2016. évek között ténylegesen évente néhány alkalommal teljesítette, de más mentálhigiénés tevékenységet nem folytatott. A VI. rendű terhelt részére ezért jogosulatlanul mindösszesen 1.627.485 forint került kifizetésre. Az I. rendű terhelt ezen cselekményével az egyházközség sértettnek 3.967.485 forint vagyoni hátrányt okozott, amely nem térült meg.

– Az I. rendű terhelt az egyházközség képviseletében eljárva 2015. augusztus 17. napján a 2. számú kft.-től megvásárolt egy személygépkocsit, melynek extrák miatti felárral növelt, illetve a kedvezményekkel csökkentett vételára 7.950.000 forint volt. A vételárból az autókereskedő számára az egyházközség sértett vagyonából, a szeretetotthon bankszámlájáról 2015. augusztus 17. napján 5.350.000 forint átutalására került sor tekintettel az egyházközség tulajdonában álló, jármű 2.600.000 forintos értéken történt beszámítására. Az I. rendű terhelt a személygépkocsi megvásárlására a belső egyházi normák által előírt presbitériumi felhatalmazással nem rendelkezett, a személygépkocsit megvásárlását követően magáncéljai érdekében használta. Az I. rendű terhelt ezen cselekményével az egyházközség sértettnek 5.350.000 forint vagyoni hátrányt okozott, amely nem térült meg.

– Az I. rendű terhelt az egyházközség tulajdonában álló, de általa kizárólagosan használt gépjárművet magáncélokra használta és ennek során a tankolások ellenértékét a birtokában tartott, a szeretetotthon bankszámlájához tartozó bankkártyával egyenlítette ki. Az I. rendű terhelt a gépkocsihasználatról útnyilvántartást, menetlevelet annak ellenére nem vezetett, hogy a 2011. február 17-től hatályos intézményi gépjárműszabályzat 3.3 pontja alapján kötelessége lett volna a magáncélú használat költségeinek norma szerinti megtérítése mellett. Az útnyilvántartás nélküli gépkocsihasználat magáncélú használatnak minősül. Az I. rendű terhelt azzal a magatartásával, hogy a szeretetotthon bankkártyájával a magáncélú tankolásokat egyenlítette ki, 541.015 forint összegű kárt okozott az egyházközség sértettnek.

[49] A hűtlen kezelés azáltal valósul meg, hogy az elkövető nem kötelességszerűen, vagyis a tulajdonos érdekében, hanem éppen annak vagyoni hátrányt okozva tevékenykedik. A vagyonkezelői kötelezettség teljesítése a rendes gazdálkodás szabályainak megtartását, a megengedett kockázat vállalását jelenti. Tartalmi összetevői pedig többek között a vagyon őrzése, a vagyon állagának megóvása, a vagyon gyarapítása, a kárelhárítás, a tulajdonos érdekeinek megfelelő intézkedések megtétele.

[50] Az irányadó tényállás alapján az I. rendű terhelt az általa tudottan valótlan tartalmú teljesítési igazolásokat jóváhagyta, utasítására azok a könyvelésbe befogadásra és kifizetésre kerültek, valamint az utasítására került sor a fiktív foglalkoztatás körében a jogviszony létesítésére, majd az alapján a sértett vagyona terhére a kifizetésekre.

[51] Továbbá a betöltött tisztsége folytán rábízott gépjármű szabályos, rendeltetésszerű működéséért és fenntartásáért felelősséggel tartozó I. rendű terhelt ezen gépkocsit magáncélra, szabálytalanul vette igénybe.

[52] Ezáltal az I. rendű terhelt a vagyonkezelői kötelességét megszegte, amikor a valótlan gazdasági eseményekről kiállított számlák kiegyenlítésére adott utasítást, amikor a fiktív foglalkoztatással érintett kifizetésekre adott utasítás, valamint amikor magáncélra szabálytalanul vette igénybe a szolgálati gépkocsit, mely cselekményeivel vagyoni hátrányt okozott az egyházközség sértettnek.

[53] Következésképpen az I. rendű terhelt cselekménye a hűtlen kezelés büntette vonatkozásában – ellentétben az indítvány álláspontjával – tényállásszerű, annak a törvényi tényállási elemei, a tárgyi és az alanyi oldala egyaránt megvalósult.

[54] A Kúria egyetértett a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakkal, mely szerint a tényállás II/1. pontjában foglalt cselekmény az I/6. tényállási ponthoz hasonlóan a fiktív foglalkoztatással érintett kifizetésekre vonatkozik.

[55] Az irányadó tényállás II/1. pontjának lényege a következő:

– Az I. rendű terhelt és házastársa, az V. rendű terhelt 2011. évtől kezdődően folyamatosan megbízási szerződéseket kötöttek az egyházközség által fenntartott szeretetotthon és Idősek Klubjával szociális, mentálhigiénés feladatok ellátására, heti negyven órában. Az V. rendű terhelttel kötött szerződéseket 2014. évtől tartalmazzák a családi napközi intézményvezető-helyettesi feladatok ellátását is. A megbízási szerződéseket a megbízó intézmény képviseletében az intézményvezető, a IV. rendű terhelt írta alá, így az a helyzet állt elő, hogy a megbízott (I. rendű terhelt) utasításadási és munkáltatói jogkört gyakorolt a megbízó képviselője felett. Az I. rendű és az V. rendű terhelt már a szerződések megkötésekor tisztában volt azzal, hogy a heti negyven óra munkavégzést egyéb feladataik mellett nem tudják teljesíteni. Ehhez képest a szerződéseket megkötötték, és a munkavégzésért járó teljes díjat felvették annak ellenére, hogy a szerződések szerinti munkavégzést csak legfeljebb napi 1 órában teljesítették. A megbízási szerződések alapján az I. rendű terhelt összesen 13.881.258 forint megbízási díjban részesült, amelyből 12.146.101 forint a részére teljesítés nélkül, a sértett vagyonának terhére került kifizetésre, míg az V. rendű terhelt összesen

27.607.773 forint megbízási díjban részesült, amelyből 24.156.801 forint a részére teljesítés nélkül, a sértett vagyonának terhére került kifizetésre.

[56] Kétségtelen, hogy a II/1. tényállási pont esetében is – hasonlóan az I/6. tényállási ponthoz – az I. rendű terhelt rendelkezett utasítási joggal a jogviszony létesítésére, majd az alapján a kifizetésekre.

[57] Az I. rendű terhelt a II/1. tényállási pont szerinti megbízási szerződések megkötésekor, és azt követően is mindvégig tudatában volt annak, hogy mind ő, mind az V. rendű terhelt nagyrészt munkavégzés nélküli díjazásban részesül, és ezzel a sértettnek vagyoni hátrányt okoz.

[58] Az eljáró bíróság sikkasztás büntettként értékelte az I. rendű terhelt ezen cselekményét [Btk. 372. § (1) bekezdés].

[59] A II/1. tényállási pontban írtakból kitűnik, hogy az I. rendű terhelt utasítására kötötték meg a fiktív foglalkoztatási szerződést, mely során tisztában volt azzal is, hogy sem ő, sem az V. rendű terhelt nem tudja teljesíteni az abban foglaltakat.

[60] Következésképpen az I. rendű terhelt vagyonkezelői kötelezettsége körében – annak megszegéseként – értékelhető e cselekmény is, mely ezért az I. rendű terhelt terhére rótt folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettkéhez tartozó részcsselekmény [Btk. 376. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont].

[61] Jelen esetben ugyanazon vagyonkezelési megbízatás körében az önmagukban hűtlen kezelésként értékelendő büncselekmények sértettje szükségképpen ugyanaz. Ebből következően, figyelemmel arra, hogy a folytatólagosság Btk. 6. § (2) bekezdésében meghatározott feltételei is megállapíthatóak – ugyanolyan büncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el –, így a több, önmagában is hűtlen kezelésnek minősülő cselekmény folytatólagos egységként került értékelésre (1/2016. Büntető jogegységi határozat III.4. pontja).

[62] A Btk. 372. § (1) bekezdése szerint sikkasztást követ el, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik.

[63] A sikkasztás esetében idegennek az a dolog tekintendő, ami nem az elkövető, hanem más személy tulajdonában áll. A rábízás helyes értelmezése szerint a dolog tulajdonosa a tulajdonjog egyik őt megillető részjogosítványát, a birtoklás jogát ruházza át a másik személyre, így a rábízás folytán a dolog birtokba vétele, a dolog feletti tényleges (fizikai) hatalom megszerzése megtörténik. A rábízással a számára idegen dolog az elkövető birtokába jogszerűen kerül, a rábízás alapján azonban kizárólag a dolog feletti birtoklás részjogosítványát szerzi meg, annak használata, hasznainak szedése, vagy esetleges elidegenítése, a dolog feletti rendelkezés joga továbbra is a rábízónál marad, kivéve, ha ezen egyes részjogosultságokat jogszerűen, jogszabály alapján, szerződéssel vagy egyoldalú jognyilatkozattal a birtokosra ruházza át.

[64] A jogtalan eltulajdonítás akkor valósul meg, ha az elkövető a dolog feletti rendelkezési jogot olyan módon gyakorolja, hogy annak következtében az eredeti tulajdonállapot megszűnik, és egy új jön létre. Lényeges feltétel, hogy az elkövetőt ezen részjogosultság gyakorlására sem jogszabály, sem az arra jogosult nem jogosítja fel.

[65] A sikkasztás elkövetési magatartásaként megjelölt sajátjakénti rendelkezés akkor valósul meg, ha az elkövető a rábízott, számára idegen dolog vonatkozásában a jogosult felhatalmazása nélkül olyan magatartást tanúsít, amelyre csak a tulajdonos vagy az ő felhatalmazása alapján más, erre feljogosított személy lenne jogosult, a birtoklás jogán túl egyéb tulajdonosi részjogosultságokat gyakorol anélkül, hogy az a dolog tulajdonjogában végleges változást eredményezne. A sajátjakénti rendelkezés megvalósulhat a használat, a hasznok szedése, vagy az olyan rendelkezés jogosultságának gyakorlásával, amely nem jár a tulajdonjogban történő változással, a dolog elidegenítésével (pl. biztosítékként adás).

[66] Az irányadó tényállás – II/2. és II/4. tényállási pontok – egyértelműen rögzíti a következőket:

– Az I. rendű terhelt az V. rendű terhelt és más személyek társaságában 2014-2016. években hat alkalommal étkezett a 3. számú kft. által üzemeltetett, bioétteremben, amely magáncélú étkezéseket a birtokában tartott, a szeretetotthon bankszámlájához tartozó bankkártyával egyenlített ki.

– Az egyházközség szeretetotthonának könyvelésében ezen éttermi fogyasztások bizonylatai megtalálhatóak, azokat azonban a számlák tartalmától eltérő helyre könyvelték. A könyvelés a banki kivonatról történt, vegyesen az „5114 Élelmiszer (vásárolt)” főkönyvi költség számlára, illetve az „5238 Oktatás, továbbképzés egyéb” főkönyvi számlára. A könyvelésben az éttermi fogyasztás megnevezés sehol nem szerepel, és az sem látható ezekhez a számlákhoz kapcsolódóan, hogy reprezentációs célokat szolgáltak volna.

– Ezen cselekményével az I. rendű terhelt 76.103 forint összegű kárt okozott az egyházközség sértettnek, amely nem térült meg.

– Az I. rendű terhelt több nagyjértékű, az egyházközség sértett tulajdonában lévő, de a lakásában használt műszaki eszközzel és egyéb ingóságokkal lemondásakor, illetőleg a parókiáról történő kiköltözésekor, 2016. szeptember 30. napján nem számolt el, azokat magával vitte a költözésekor.

– Az I. rendű terhelt ezen cselekményével az egyházközség sértettnek 2.638.000 forint kárt okozott, melyből lefoglalás útján 1.379.000 forint megtérült.

[67] Az irányadó tényállás szerint az I. rendű terhelt számára a szeretetotthon bankszámlájához tartozó bankkártya, valamint az egyházközség sértett tulajdonában lévő, de az I. rendű terhelt lakásában használt műszaki eszközök és egyéb ingóságok idegen dolgok voltak.

[68] A sértett kétségkívül rábízta az I. rendű terheltre a bankkártyát és a tényállásban tételesen felsorolt ingóságokat.

[69] A tényállás rögzíti, hogy az I. rendű terhelt a sértett bankkártyájával magáncélú étkezéseket egyenlített ki, valamint a sértett tulajdonát képező műszaki eszközökkel és egyéb ingóságokkal nem számolt el a sértett felé, azokat magával vitte a kiköltözésekor.

[70] Az I. rendű terhelt nyilvánvalóan tisztában volt azzal, hogy a sértett bankkártyáját magáncélú étkezések kifizetésére nem használhatja, éppen ezért volt szükség arra is, hogy a könyvelésben ekként ne jelenjen meg ez a kiadás.

[71] Kétségtelen az is, hogy az I. rendű terhelt annak ellenére, hogy a lakásán lévő, tényállás szerinti ingóságok felett tényleges tulajdonosi hatalommal nem bírt, a birtoklás kihasználásával oly módon rendelkezett azokról, mely a tulajdonosnak (egyházközség) a dolog feletti jog szerinti uralmából való végleges kizárását célozta, és arra alkalmas is volt.

[72] A Kúria egyetértett az eljáró bíróság által kifejtettekkel, miszerint az I. rendű terhelt magatartása a sikkasztás elkövetési magatartásai közül a jogtalan eltulajdonítást valósította meg.

[73] Mindezekből következően pedig, figyelemmel a hűtlen kezelés büntetteként értékelt cselekmények vonatkozásában az előzőekben kifejtettekre is, a folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetteként a II/2. és a II/4. tényállási pontban leírt cselekmények minősülnek.

[74] Erre figyelemmel a sikkasztás elkövetési értéke a II/1. tényállási pontban írt összeggel csökken – az elkövetési érték összesen 2.714.103 forint – emiatt a sikkasztás bűncselekmény helyes minősítése a Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette.

[75] Az indítványozók vitatták a költségvetési csalás tényállásszerűségét.

[76] A Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja szerint költségvetési csalás büntettét követi el, aki a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy a valós tény elhallgatja, a c) pont szerint, aki a költségvetésből származó pénzeszközöket a jóváhagyott céltól eltérően használ fel.

[77] Az irányadó tényállás III/1.,2.,3. pontja egyértelműen rögzíti a következőket:

– 2011-2016. években az egyházközség a Magyar Államkincstár által a központi költségvetésből folyósított pénzeszközöket használta fel az általa nyújtott szociális szolgáltatásokra, így időskorúak nappali ellátására, családi napközi működtetésére,

fogyatékos és demens személyek ellátására, valamint házi segítségnyújtásra. A kincstár a támogatást egyrészt a résztvevők számára igazodó normatív támogatásként, másrészt egyházi kiegészítő támogatásként, harmadrészt évi egyszeri szociális kiegészítő támogatás formájában folyósította.

– A közalkalmazottak, az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Átr.) 6. §-a értelmében a fenntartónak a támogatás iránti kérelmét előző év november 30. napjáig kell benyújtania; az igénylés alapján kerül megállapításra a fenntartó részére a támogatás összege, amelynek utalása havi részletekben történik. Az Átr. 17. §-a alapján a fenntartónak a tárgyévet követő év január 31. napjáig kell elszámolnia.

– 2011. évben papír alapon, míg 2012. évtől kezdődően a Nemzeti Erőforrás Minisztérium (2012. május 14-től Emberi Erőforrások Minisztériuma) által üzemeltetett felületen naponta, elektronikusan történt a létszámadatok bejelentése, mely adatok szolgáltak alapul az éves elszámolásokhoz. Az éves elszámolásokban a bejelentett összes létszámból egy éves átlaglétszám került kiszámításra, és ez alapján került meghatározásra az állami támogatás összege.

– Az I. rendű terhelt közvetlen utasítására 2011-2016. években (2016. május 23. napjával bezárólag) a magasabb összegű támogatások megszerzése érdekében az egyházközség a napi jelentésekben, illetőleg a támogatás éves elszámolása során az időskorúak nappali ellátására, családi napközi működtetésére, fogyatékos és demens személyek ellátására, valamint a házi segítségnyújtásra vonatkozóan a valóságosnál magasabb létszámadatokat szolgáltatott, mintha ezen ellátásokat az egyházközség hétvégeente is nyújtotta volna. A valóságban a szombati és vasárnapi napokon az elszámolásokban szereplő nappali ellátások nem voltak elérhetőek, és a családi napközi sem üzemelt.

– Ily módon az I. rendű terhelt cselekményével rendszeres haszonszerzésre törekedve – a III. rendű és a IV. rendű terhelt közreműködésével – 2011-2016. években a központi költségvetésnek összesen 63.395.118 forint összegű vagyoni hátrányt okozott.

– Az egyházközség az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt pályázaton 6.577.800 forint összegű vissza nem térítendő támogatást nyert el, amelyet a Magyar Állam részben az Európai Szociális Alap, részben a hazai központi költségvetés terhére nyújtott. A támogatás tárgya a „Középpontban a lelki egészség a szeretetotthon és Idősek Klubjában” elnevezésű projekt finanszírozása volt. A pályázat lebonyolítása során a szükséges iratokat az egyházközség képviselőjében az I. rendű terhelt írta alá, ugyanakkor a pályázó képviselőjében a IV. rendű terhelt járt el projektmenedzserként, az időszakos beszámolókat és azok mellékleteként megjelenő kifizetési kérelmeket a IV. rendű terhelt állította össze. A támogatási szerződés 2. számú melléklete értelmében a támogatott 4.030.000 forintot számolhatott el a pályázat megvalósításához igénybe vehető szolgáltatások költségéként.

– Az egyházközség képviselőjében eljárva az I. rendű terhelt a pályázat céljainak megvalósítása érdekében 2013. július 16. napján vállalkozási szerződést kötött az 1. számú bt.-vel, amelyet a szerződés aláírása során a II. rendű terhelt felesége képviselt. A pályázat

során igénybe vett szolgáltatások költségeit az egyházközség a II. rendű terhelt által az 1. számú bt. nevében, a vállalkozási szerződés alapján kiállított számlákkal számolta el. A pályázati támogatás utófinanszírozású volt.

– Az egészségnap kapcsán interaktív kiállítás szervezésére nem került sor, a nyilvánosság biztosítása a támogatói okirat 12. pontjában foglaltaknak megfelelően megtörtént, míg a gyalogtúra és a kerékpártúra szervezését nem a 1. számú bt. végezte. Ennek ellenére az I. rendű terhelt az interaktív kiállítás szervezését 2014. március 10. napján, a nyilvánosság biztosítását 2014. március 12. napján, a gyalogtúra szervezését 2014. március 31. napján, míg a kerékpártúra szervezését 2014. április 28. napján teljesítési igazolások kiállítása útján valótlanul leigazolta. A valótlan tartalmú számlákat az I. rendű terhelt fogadta be az egyházközség könyvelésébe, és a felhasználásukra a fentiek szerint az I. rendű terhelt által aláírt, de a IV. rendű terhelt által összeállított kifizetési kérelmekben került sor a támogatási összegek jogosulatlan megszerzése érdekében.

– A támogatási összeg céltól eltérő felhasználásával az I. rendű terhelt – a II. rendű és a IV. rendű terhelt közreműködésével – 1.730.000 forint vagyoni hátrányt okozott a központi költségvetésnek.

– Az egyházközségaz Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt pályázaton 6.997.200 forint összegű vissza nem térítendő támogatást nyert el, amelyet a Magyar Állam részben az Európai Szociális Alap, részben a hazai központi költségvetés terhére nyújtott. A támogatás tárgya az „Életmódprogramok a szeretetotthon és Idősek Klub dolgozóinak, avagy egészségesebben a hétköznapiakon” elnevezésű projekt finanszírozása volt. A pályázat lebonyolítása során a szükséges iratokat az egyházközség képviselőjében az I. rendű terhelt írta alá, ugyanakkor a pályázó képviselőjében a IV. rendű terhelt járt el projektmenedzserként, az időszakos beszámolókat és azok mellékleteként megjelenő kifizetési kérelmeket a IV. rendű terhelt állította össze. A támogatási szerződés 2. számú melléklete értelmében a támogatott 3.850.000 forintot számolhatott el a pályázat megvalósításához igénybe vehető szolgáltatások költségeként.

– Az egyházközség képviselőjében eljárva az I. rendű terhelt a pályázat céljainak megvalósítása érdekében 2013. július 24. napján vállalkozási szerződést kötött az 1. számú bt.-vel, amelyet a szerződés aláírása során a II. rendű terhelt felesége képviselt. A pályázat során igénybe vett szolgáltatások költségeit az egyházközség a II. rendű terhelt által az 1. számú bt. nevében a vállalkozási szerződés alapján kiállított számlákkal számolta el.

– Az egészségnap kapcsán interaktív kiállítás és fórum munkacsoport szervezésére nem került sor, a nyilvánosság biztosítása a támogatói okirat 12. pontjában foglaltaknak megfelelően megtörtént. Ennek ellenére az I. rendű terhelt az interaktív kiállítás szervezését 2013. október 29. napján, a nyilvánosság biztosítását 2014. március 12. napján, míg a fórum munkacsoport megbeszélés szervezését 2014. március 31. napján teljesítési igazolások kiállítása útján valótlanul leigazolta. A valótlan tartalmú számlákat az I. rendű terhelt fogadta be az egyházközség könyvelésébe, és a felhasználásukra a fentiek szerint az I. rendű terhelt által aláírt, de a IV. rendű terhelt által összeállított kifizetési kérelmekben került sor a támogatási összegek jogosulatlan megszerzése érdekében. A felsorolt szolgáltatásokra elszámolt, és a 1.

számú bt. felé kifizetett 1.850.000 forint támogatási összeget az egyházközség a céltól eltérően használta fel.

– A támogatási összeg céltól eltérő felhasználásával az I. rendű terhelt – a II. rendű és a IV. rendű terhelt közreműködésével – 1.550.000 forint vagyoni hátrányt okozott a központi költségvetésnek.

– Az I. rendű terhelt az ítélet III/1., 2., 3. pontjában írt cselekmények révén a központi költségvetésnek mindösszesen 66.675.118 forint vagyoni hátrányt okozott, amelyhez a II. rendű terhelt 3.280.000 forint erejéig, a III. rendű terhelt 63.395.118 forint erejéig, míg a IV. rendű terhelt a teljes összeghez segítséget nyújtott.

[78] A költségvetési csalás magatartása megnyilvánulhat tevékenységben (valótlan adat bejelentése, az adócsökkentés célját szolgáló hamis könyvelés) vagy valamilyen kötelességszerű magatartás elmulasztásában (pl. valamely az adómegállapításnál jelentős adat elhallgatása, eltitkolása, a könyvvezetési kötelezettség elmulasztása, a könyvekből egyes adatok kihagyása), adómentességnek vagy adókedvezménynek a hatóság megtevesztésével való kieszközlése útján stb.

[79] Az irányadó tényállás III/1. pontja szerint az I. rendű terhelt a magasabb összegű támogatások megszerzése érdekében a valóságosnál magasabb létszámadatokat szolgáltatott, a valóságban a szombati és vasárnapi napokon az elszámolásokban szereplő nappali ellátások nem voltak elérhetőek, és a családi napközi sem üzemelt.

[80] Kétségtelen, hogy a III/1. tényállási pontban írt cselekményével az I. rendű terhelt a költségvetésből származó pénzeszközöket a jóváhagyott céltól eltérő módon használta fel.

[81] A költségvetésből biztosított pénzeszközök felhasználásának célját a létesítő aktus mindig meghatározza. Ez jelen ügyben az időskorúak nappali ellátására, családi napközi működtetésére, fogyatékos és demens személyek ellátására, valamint házi segítségnyújtásra vonatkozott.

[82] Az I. rendű terhelt által valótlanul elszámolt ellátások után jogosulatlanul igénybe vett támogatások összegével a központi költségvetésnek vagyoni hátrányt – összesen 63.395.118 forint – okozott.

[83] Az előzőekben kifejtettek szerint a költségvetési csalás elkövetési magatartása más tévedésbe ejtése, tévedésben tartása, valótlan tartalmú nyilatkozat tétele, vagy a valós tény elhallgatása.

[84] Az I. rendű terhelt pályázatok benyújtásával vissza nem térítendő támogatásokat igényelt (III/2., 3. tényállási pontok), azonban a pályázatokban megjelölt projektek nem valósultak meg, hanem a II. rendű terhelt cégével kötött vállalkozási szerződések alapján az I. rendű terhelt valótlan tartalmú teljesítés-igazolásokat állított ki, majd a II. rendű terhelt által

kiállított, valótlan tartalmú számlákat az I. rendű terhelt befogadta a támogatási összegek jogosulatlan megszerzése érdekében.

[85] Az I. rendű terheltnek az volt a célja, hogy a vissza nem térítendő pályázati támogatást elérje, melyhez a II. rendű terhelt segítséget nyújtott. A támogatási összeg céltól eltérő felhasználásával az I. rendű terhelt – összesen 3.280.000 forint – vagyoni hátrányt okozott a központi költségvetésnek.

[86] A felidézettekből kitűnően az I. rendű terhelt cselekménye a költségvetési csalás vonatkozásában tényállásszerű, ezért nem foghatott helyt a védő azon hivatkozása, mely szerint a költségvetési csalás hiányában a hamis magánokirat felhasználása sem valósult meg.

[87] A költségvetési csalás és az annak eszközcselekményeként elkövetett hamis magánokirat felhasználása a következetes bírói gyakorlat szerint valódi alaki halmazatot képez (EBH 2017.B.18., EBH 2019.B.6., BH 2013.176.).

[88] Abban az esetben, ha a költségvetési csalás büntetteként felrótt magatartás tévedésbe ejtéssel és valótlan tartalmú magánokiratok benyújtásával valósul meg, az ilyen módon történő megtévesztés – mivel a tévedésbe ejtés a hamis magánokirat felhasználásán kívül más módon is megvalósítható – a költségvetést károsító bűncselekménynek nem szükségképpen eleme, így a költségvetési csalás büntette és a hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) egymással valóságos alaki halmazatban áll.

[89] A Kúria a II. rendű terhelt bűnsegédi magatartását érintő kifogás kapcsán a következőkre mutat rá.

[90] A Btk. 14. § (2) bekezdése szerint bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak segítséget nyújt.

[91] A törvényi rendelkezés értelmében a bűnsegéd részesi cselekménye a segítségnyújtás, amely a következetes ítélkezési gyakorlat szerint lehet fizikai és pszichikai is. Ennek megfelelően az irányadó tényállásnak tartalmaznia kell azokat a történeti tényeket, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a bűnsegéd a tettesi alapcselekményt akár úgy segíti, hogy annak külső feltételét biztosítja (fizikai bűnsegély), akár úgy, hogy az elkövetésben a tettest bátorítólag támogatja, a már kialakult szándékát erősíti (pszichikai bűnsegély).

[92] A bűnsegély szándékos segítségnyújtás, azaz olyan cselekmény, amely előmozdítja vagy megkönnyíti a szándékos bűncselekmény elkövetését. A bűnsegéd felelősségének az az alapja, hogy elősegíti a szándékos bűncselekmény törvényi tényállásának a tettes által történő megvalósítását. A segítő magatartás nem csak fizikai, hanem pszichikai jellegű is lehet. A bűnsegély továbbá nem csak tevékenységben, hanem mulasztásban is megnyilvánulhat.

[93] További kritériumai a bűnsegélynek a segítségnyújtás szándékossága és a tettesi alapcselekmény szándékossága.

[94] Kétségtelen, hogy bűnösség – azaz ún. alanyi okozatosság – nélkül nincs tényállásszerűség, nincs felróhatóság, s ez megkívánt a részesi elkövetés esetében is.

[95] A részes (így a bűnsegéd) a tényállásszerű cselekményt nem megvalósítja, hanem ahhoz járul. A részes tetteshez társulása a tettes szándékához történik. A részesi szándék a tettesi szándékkal mutat egyezőséget, azt kiváltja vagy véghezvitel végett erősíti. Ezért büntetendő a részes.

[96] A szándékegységre vont következtetés alapja, hogy az irányadó tényállás kellő pontossággal rögzítse mind a tettesi cselekményt, mind a részesi magatartást, illetve megismerhetően tartalmazza a tettesi és részesi magatartás közötti oksági kapcsolatot (EBH 2015.B.14.II.).

[97] A részesi tudat tartalma önálló, önmagában vett bűnösségvizsgálat tárgya, e szempontból a járulékoság közömbös, a részesi tudat tartalma pedig nem a törvényi tényálláson belüli magatartáshoz feltétlen szükségesség, hanem az ilyen magatartás bármilyen előmozdítása, (egyidejű) könnyítése, azaz a segítés.

[98] Ami a II. rendű terhelt bűnsegédi magatartásához kapcsolódó tudati oldal vizsgálatát illeti, ezt az eljárt bíróság helyesen elvégezte, az ehhez szükséges tényeket a tényállás tartalmazza, az e tényekből levont jogkövetkeztetés pedig helyes.

[99] Az irányadó tényállás nem hagy kétséget arra vonatkozóan, hogy a II. rendű terhelt cselekvősege szorosan kapcsolódik az I. rendű terhelt cselekvőségéhez.

[100] A tényállás ugyanis a fentiek szerint egyértelműen rögzíti, hogy a II. rendű terhelt által megkötött vállalkozási szerződésekben vállalt munkálatok – I/1-5., III/2., 3. tényállási pont – nem, vagy csak részben kerültek elvégzésre, ennek ellenére az I. rendű terhelt által kiállított valótlan tartalmú teljesítés igazolások alapján a II. rendű terhelt a vállalkozási szerződésekben kikötött teljes vállalkozói díjról kiállította a – valótlan tartalmú – számlákat, melyek az I. rendű terhelt utasítására a sértett egyházközség vagyonából, illetve a támogatások a központi költségvetésből kifizetésre is kerültek.

[101] A II. rendű terhelt nyilvánvalóan tisztában volt azzal a ténnyel, hogy az általa képviselt cégek nem végezték el, illetve részben végezték el a vállalt munkálatokat. Tisztában volt azzal is, hogy az általa kiállított számlák alapján az egyházközség vagyonából, és a központi költségvetésből kifizetésre kerülnek az el nem végzett munkálatok. Tudata nyilvánvalóan átfogta, hogy vagyoni hátrány következhet be, de ezt nem akadályozta meg, éppen ellenkezőleg, maga biztosította a hátrány bekövetkezéséhez elengedhetetlenül szükséges feltételt.

[102] Az előzőekben kifejtettek szerint az I. rendű terhelt ide vonatkozó cselekményei a folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntetnének és a költségvetési csalás büntetnének a megállapítására voltak alkalmasak. A II. rendű terhelt pedig tudta, hogy a kérdéses

vállalkozási szerződések nem, vagy csak részben teljesültek, így a számlák kiállításával bűnsegédként elkövette a hűtlen kezelés büntettét, a költségvetési csalás büntettét és a magánokirat hamis felhasználása vétségét, mert a szándékos bűncselekmény elkövetéséhez az I. rendű terheltnek segítséget nyújtott.

[103] A védők kifogásolták, hogy a II. rendű terhelt cégei által elvégzett egyéb munkálatok értéke nem került kiszámlázásra, és azt a sértett nem is fizette ki, ezért összességében nem érte hátrány a sértettet.

[104] Nem alapos az a hivatkozás, mely szerint, ha a gazdasági tevékenység „egészében hasznos”, akkor a részcselekménynek nincs jelentősége. Ennek elfogadása ugyanis azt jelentené, hogy valamely bűncselekményt megvalósító magatartás (sikkasztás, hűtlen kezelés) figyelmen kívül maradhatna, ha a gazdálkodás egésze „nem veszteséges”. Ez nyilvánvalóan nincs így.

[105] Az irányadó tényállás szerint a II. rendű terhelt a vállalkozási szerződésekben foglaltakat nem, vagy csak részben teljesítette, az I. rendű terhelt ennek ellenére kiállította a teljesítési igazolásokat és a kifizetésekről rendelkezett, következésképpen ezzel a sértett számára vagyoni hátrányt okozott. Ezzel a hűtlen kezelés bűncselekménye befejezetté vált, közömbös, hogy egyébként a II. rendű terhelt által a sértett részére elvégzett egyéb munkálatok miért nem lettek kiszámlázva, illetve kifizetve.

[106] Nem sértett törvényt tehát az eljáró bíróság, amikor az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségére következtetett, azonban az előzőekben kifejtettekre figyelemmel a cselekményei törvényes minősítése a következő: folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntette [Btk. 376. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont – I/1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., II/1., 3. tényállási pontok], folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés bc) alpont, (4) bekezdés b) pont – II/2., 4. tényállási pontok], költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. és 3. fordulat és a c) pont, (5) bekezdés b) pont 2. fordulat – III/1., 2., 3. tényállási pontok] és 3 rendbeli, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §).

[107] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság akkor sem, amikor a II. rendű terhelt bűnösségét folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntettében [Btk. 376. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont], bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés c) pont, (3) bekezdés b) pont 2. fordulat] és 2 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) megállapította, és törvényes a cselekmények minősítése is.

[108] Az I. rendű terhelt esetében az előzőekben írt II/1. tényállási pontot érintő minősítésváltozás azonban nem vezetett a felrótt magatartás Különös részi törvényi tényállása szerinti jogi értékelés hibájához, hanem olyan minősítési hiba, amely nem eredményezett törvénysértő büntetést. Az anyagi jogi – minősítési hiba – ellenére a bűnösségi kör nem szűkül.

[109] A helyes minősítéshez képest is a halmazati büntetésül kiszabott büntetés törvényes, önmagában annak mértéke a felülvizsgálatban nem vitatható.

[110] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye. A felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[111] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható.

[112] Ezzel szemben az I. rendű terhelt védője és a II. rendű terhelt védője az indítványaikban részben a tényállás megalapozottságát vitatta, a bizonyítást, a bizonyítékok értékelését kifogásolta.

[113] Ekként azt, hogy iratellenes az a megállapítás, hogy a sértett karbantartóként foglalkoztatott munkavállalói képesek lettek volna olyan teljeskörű kivitelezési munkákat elvégezni, mint amit a tényállás tartalmaz, a tanúként kihallgatott karbantartók akként nyilatkoztak, hogy a II. rendű terhelt cégei végezték el a munkákat, vagyoni hátrány nem történt, a sértett és a II. rendű terhelt cégei közötti gazdasági kapcsolatokat nem vizsgálta a bíróság megfelelően. A bíróság figyelmen kívül hagyta azokat a bizonyítékokat, melyek azt támasztják alá, hogy megtörtént az időskorúak nappali ellátása, a családi napközi működtetése és a demens személyek nappali ellátása, valamint a házi segítségnyújtás, ezt egy tanú vallomása is alátámasztja, a tényállás felderítetlen, a bíróság nem adott helyt a bizonyítási indítványoknak, az I. rendű és az V. rendű terhelt, valamint az I/6. tényállási pont szerinti személyek foglalkoztatása nem volt fiktív, a tényállásban írt rendezvények megtartásra kerültek, megalapozatlan a tényállás, a bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a presbitérium utólag hozzájárult a gépkocsi vásárláshoz, az I. rendű terhelt az ingóságokkal elszámolt, nincs bizonyítva, hogy a felsorolt eszközöket valóban az I. rendű terhelt tulajdonította volna el.

[114] A védők valójában az I. rendű és a II. rendű terhelt bűnösségét a sikkasztás büntette és a költségvetési csalás büntette vonatkozásában a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét kifogásolva vitatták, eltérő tényállás megállapítását célozva. Erre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs mód, az indítványok e részükben törvényben kizártak.

[115] Ekként a Kúria – miután nem észlelt más olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés alapján az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

[116] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[117] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2023. november 16.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró